

Minifakta om löss

Lärarmaterial

VAD HANDLAR BOKEN OM?

Boken handlar om löss. Du får lära dig mer om varför lössen bor i håret, hur stora de kan bli, vad de äter och mycket annat.

LGR 11 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Lässtrategier för att förstå och tolka texter samt för att anpassa läsningen efter textens form och innehåll. (SV åk 1–3)
- Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras typiska uppbyggnad och språkliga drag. Skapande av texter där ord och bild samspekar, såväl med som utan digitala verktyg. (SV åk 1–3)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Formulera sig och kommunicera i tal och skrift.
- Läs och analysera skönlitteratur och andra texter för olika syften.

LGRS 11 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Lässtrategier för att avkoda och förstå ord och elevnära texter. (SV åk 1–3)
- Strategier för att skriva olika typer av texter, till exempel meddelanden. (SV åk 1–3)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Tala och samtala i olika sammanhang.
- Läs, förstå och reflektera över olika texter.
- Skriva texter för olika syften och mottagare.

PINGPONG

I pingpong-prat studsar eleverna ord och uttryck mellan sig, precis som bollen studsar mellan pingisspelarna. När en elev har sagt ett ord eller uttryck måste hen vänta på att den andra säger ett ord eller uttryck innan hen får säga ett ord/uttryck till. Det gör att eleverna är beroende av varandra, och båda behövs på ett tydligt och konkret sätt i samtalet.

Målet för paret är att lära sig av varandras tankar och hålla i gång "bollen" så länge som möjligt. Om någon grupp består av tre personer studsar de ord/uttryck mellan varandra som i rundpingis. Eleverna kan säga "pass" om de inte kommer på nya ord/uttryck.

- Eleverna delas in i par.
- Du visar bilder från boken eller väljer en mening ur boken som eleverna får tänka kring.
- Eleverna får tänka en kort stund.
- Du säger "Varsågod att börja!".
- En elev säger ett ord/uttryck om bilden.
- Den andra eleven säger ett eget ord/uttryck.
- Eleverna studsar ord/uttryck mellan varandra tills du bryter eller tills den utsatta tiden är slut.

När du bryter säger du "Stopp!" och ber eleverna göra en high five. Säg "Vad många saker ni kom på! Jag hörde 'de suger blod', 'löss lever inte så länge' och många fler! Bra jobbat!" Ta sedan en ny bild från boken eller en mening från boken och gör om samma sak.

VAD UNDRAR JAG?

Eleverna ska skriva en fråga som dök upp när ni läste boken *Minifakta om löss*. De skriver sin fråga på en papperslapp och sedan ska de knyckla ihop papperet försiktigt till en boll. Var tydlig med att det är viktigt att knyckla ihop försiktigt så att man kan läsa frågan senare. Syftet är att lägga fokus på själva innehållet och inte på vem som har skrivit frågan.

Dela sedan upp eleverna i grupper och låt dem lägga sina "fråge-bollar" i mitten. De tar upp en "fråge-boll" i taget och läser upp frågan. Därefter ska de diskutera sina tankar om frågan. Efter det tar de nästa fråga och nästa fråga ...

Avsluta med att i helklass gå igenom några frågor från varje grupp. Samla sedan in alla frågor och berätta för eleverna att ni ska arbeta vidare med att besvara frågorna vid ett annat tillfälle (eller kanske i anslutning till denna lektion).

FACIT LÄSFÖRSTÅELSE

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

1. Vad lever löss av?
Löss lever av blod.
2. Vad händer med en lus när den har ätit?
När en lus har ätit blir den mörkare i färgen.
3. Hur kommer lössen från ett huvud till ett annat?
Lössen kryper från ett huvud till ett annat.
4. Vad är gnetter?
Äggen som lössen lägger kallas gnetter.
5. Vad är det för svarta prickar man kan se på huvudkudden när man vaknar på morgonen om man har löss?
De svarta prickarna man kan se på huvudkudden är bajs eller gammalt skinn från lössen.
6. Hur blir man av med lössen?
Man blir av med lössen genom att kamma håret med en speciell kam eller använda ett schampo mot löss.

Frågor mellan raderna

(Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

7. Varför dör lössen om de trillar ner från huvudet?
Lössen dör för att de inte får värme och blod.
8. Varför trivs lössen bäst i nacken och bakom öronen, tror du?
Lössen behöver värme och det är varmare i nacken och bakom öronen än uppe på huvudet.

Frågor bortom raderna

 (Fundera och ge ett eget svar.)

9. Vilken av punkterna i *Visste du att ...* på sidan 16 tycker du är mest intressant? Berätta varför du tycker så.
Eget svar.
10. Varför tror du det sitter en klo längst ut på varje ben på lössen?
Eget svar.
11. Varför tror du att det oftast kliar när en lus har bitit dig?
Eget svar.
12. Varför tror du att det var pinsamt förr i tiden att få löss?
Eget svar.

Sant eller falskt om löss

	Sant	Falskt
1. Gnetter är lössens ungar.		X
2. Lössen kan hoppa från huvud till huvud.		X
3. En lus har sex ben.	X	
4. Lössen lever på blod.	X	
5. Det finns många olika sorters löss.	X	
6. Löss blir vuxna när de är cirka 12 dagar.	X	
7. Lössen kan göra ett eget klister.	X	
8. När lusen har sugit blod blir den ljusare.		X
9. En lus har två antenner på huvudet.	X	
10. Lössen är farliga.		X